

โครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงคนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร

1. หลักการและเหตุผล

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 เห็นชอบและอนุมัติยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลดังกล่าวให้ความสำคัญกับประชาชนที่อยู่ในประเทศไทยมานานแต่ไม่มีชื่อและรายการว่ามีสัญชาติไทย และยังชี้ชัดหลักการแนวคิดยุทธศาสตร์ต้นคิวิธิ เพื่อความมั่นคงของชาติบนพื้นฐานของการให้ความสำคัญกับคุณค่าความหลากหลายของวิถีชีวิตและวัฒนธรรม สักคิสิริของความเป็นมนุษย์ และสิทธิขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต รวมทั้งการยอมรับความจริงว่ามีคนบางกลุ่มไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางได้นำไปสู่แนวทางการบริหารจัดการที่สมดุลระหว่างหลักสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงของมนุษย์ และความมั่นคงของชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อเร่งรัดการกำหนดสถานะให้มีระบบชัดเจน มีการคุ้มครองสิทธิ มีความโปร่งใส และมีหลักประกันการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่รวมทั้งแนวทางเชิงรุกเพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ โดยกำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ 4 ประการ คือ 1) ยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะ 2) ยุทธศาสตร์การใช้สิทธิขั้นพื้นฐาน 3) ยุทธศาสตร์การดำเนินการเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ และ 4) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ พร้อมทั้งกำหนดมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาวรองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ โดยมีองค์กรและกลไกการทำงานชัดเจน และกำหนดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี

2. วัตถุประสงค์

การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะ เริ่มจากการสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียน โดยให้มีมาตรการรองรับอย่างเป็นรูปธรรมในการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติตลอดจนการจัดทำเอกสารแสดงคนสำหรับผู้ที่ไม่มีชื่อในทะเบียนราษฎร เพื่อให้ทราบที่มาและสถานะการดำรงอยู่ของบุคคลกลุ่มนี้เกี่ยวกับการแจ้งเกิด การแจ้งตาย และการย้ายที่อยู่ เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์บุคคลอันจะนำไปสู่การพิจารณากำหนดสถานะที่เหมาะสม

ทั้งนี้เพื่อให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวสามารถเข้าถึงสิทธิที่พึงได้รับและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้อย่างสมานฉันท์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้ตามศักยภาพที่ตนมี

3. เป้าหมาย

3.1 สำรวจจัดทำทะเบียนและบันทึกรายการบุคคลที่ไม่มีชื่อและรายการบุคคลตลอดจนกำหนดเลขประจำตัว 13 หลัก ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (กลุ่มบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาในประเทศไทย) ในพื้นที่ 75 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

/ พร้อมจัดทำ...

พร้อมจัดทำบัตรประจำตัวเพื่อเป็นเอกสารแสดงคนตามรายการในฐานะข้อมูลทะเบียนราษฎรให้ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (บัตรแถบแม่เหล็ก) จำนวน 200,000 คน ตามแบบและวิธีการที่กำหนด

3.2 สํารวจจัดทำทะเบียนและบันทึกรายการบุคคลที่ไม่มีชื่อและรายการบุคคลตลอดจนกำหนดเลขประจำตัว 13 หลัก ในฐานะข้อมูลทะเบียนราษฎรตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (กลุ่มบุคคลไร้รากเหง้า กลุ่มบุคคลที่ก้าวรูดประ โยชน์แก่ประเทศไทย กลุ่มแรงงานต่างด้าว และกลุ่มต่างด้าวอื่นๆ (คนดั้งเดิมแต่คนสำรวจ และกลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยไว้เดิมแต่คนสำรวจ) ในพื้นที่ 75 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร พร้อมจัดทำบัตรประจำตัวเพื่อเป็นเอกสารแสดงคนตามรายการในฐานะข้อมูลทะเบียนราษฎรให้ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (บัตรแถบแม่เหล็ก) จำนวน 800,000 คน ตามแบบและวิธีการที่กำหนด

3.3 ปรับปรุงและบันทึกเพิ่มเติมรายการบุคคลในฐานะข้อมูลทะเบียนราษฎรของชนกลุ่มน้อยซึ่งอาจจะเป็นบุคคลที่อยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในหลายกลุ่มตามยุทธศาสตร์ รวม 18 กลุ่ม พร้อมจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยตามรายการ ในฐานะข้อมูลทะเบียนราษฎรให้ใหม่ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (บัตรแถบแม่เหล็ก) จำนวน 500,000 คน เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบในระบบคอมพิวเตอร์

4. การดำเนินการ

4.1 การดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลของบุคคลที่เรียนในสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ออกระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการสำรวจและจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ.2548
- ขั้นตอนที่ 2 สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง จะทำการพัฒนาโปรแกรมเพิ่มเติมและออกแบบรายงานต่าง ๆ โดยให้สำนักทะเบียนทุกแห่งบันทึกข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายและเชื่อมโยงกับส่วนกลาง
- ขั้นตอนที่ 3 ทำการสำรวจข้อมูล โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาทำการสำรวจ
- ขั้นตอนที่ 4 กำหนดเลขประจำตัวประชาชน จัดสร้างฐานข้อมูลและบันทึกรายการข้อมูลในฐานะข้อมูลทะเบียนราษฎร โดยสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น เป็นผู้บันทึก
- ขั้นตอนที่ 5 จัดทำบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการสำรวจและจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ.2548

/ อนึ่ง กลุ่มนี้...

อนึ่ง กลุ่มนี้ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2548 ให้กระทรวงมหาดไทยสำรวจทะเบียนผู้ไม่มีชื่อและรายการในทะเบียนบ้าน และกำหนดเลขประจำตัว 13 หลักเพื่อทำฐานข้อมูลทางทะเบียนให้แล้วเสร็จภายใน 2 เดือน เพื่อจัดทำบัตรประจำตัวแก่ผู้ที่ได้รับการสำรวจต่อไป

4.2 การดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลของบุคคลตามยุทธศาสตร์ กลุ่มบุคคลอื่นนอกจากบุคคลที่เรียนในสถานศึกษา จำนวน 800,000 คน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ออกแบบพิมพ์เพื่อใช้ในการสำรวจ

ขั้นตอนที่ 2 สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง จะทำการพัฒนาโปรแกรมเพิ่มเติมและออกแบบรายงานต่าง ๆ โดยให้สำนักทะเบียนทุกแห่งบันทึกข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายและเชื่อมโยงกับส่วนกลาง

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสำรวจข้อมูลโดยให้จังหวัด/อำเภอ หรือหน่วยงานภาครัฐองค์กรพัฒนาเอกชน ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และบุคคลอื่นที่นายทะเบียนกลาง นายทะเบียนจังหวัด นายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น แต่งตั้ง ดำเนินการสำรวจข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดเลขประจำตัวประชาชน จัดสร้างฐานข้อมูล และบันทึกการข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร โดยสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น เป็นผู้บันทึก

ขั้นตอนที่ 5 จัดพิมพ์รายละเอียดข้อมูลของบุคคลเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์

ขั้นตอนที่ 6 นำรายชื่อเข้าที่ประชาสัมพันธ์หมู่บ้านเพื่อตรวจสอบบุคคลและเมื่อผ่านประชาสัมพันธ์หมู่บ้านแล้วให้บันทึกผลการเข้าประชาสัมพันธ์หมู่บ้านเพิ่มในฐานข้อมูล

ขั้นตอนที่ 7 จัดทำบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ.2547 และบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการสำรวจและจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ.2548

สำหรับกลุ่มบุคคลที่ได้รับการสำรวจบุคคลตามยุทธศาสตร์ตามโครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประจักษ์และเอกสารแสดงคนสำหรับบุคคลผู้ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรไว้แล้วเพื่อให้ความคุ้มครองกับบุคคลที่ได้รับการสำรวจในระยะเวลาที่ทำการสำรวจและหลังจากการสำรวจและจัดทำทะเบียนประจักษ์และบัตรประจำตัวเสร็จสิ้นแล้ว จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 17 ให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ และอนุญาตให้ออกนอกเขตที่อยู่อาศัยเพื่อไปทำงานทำงานตามพระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ.2521

4.3 การดำเนินการในส่วนที่เป็นชนกลุ่มน้อยที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประจักษ์และบัตรประจำตัวไว้แล้วและมีรายการในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรแล้ว จำนวน 18 กลุ่ม (จำนวน 500,000 คน) ดังนี้

1. ผู้อพยพ....

1. ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา
2. ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย
3. อคิดทหารจีนกษัตริย์
4. จีนฮ่ออพยพพลเรือน
5. ผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย (อดีตโจรจีนคอมมิวนิสต์มลายา)
6. ญวนอพยพ
7. ไทยลื้อ
8. จีนฮ่ออิสระ
9. ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า
10. เนปาลอพยพ
11. บุคคลบนพื้นที่สูงและบลาบรี (ผิวดอกเหลือง)
12. ชุมชนบนพื้นที่สูง
13. ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า (มีถิ่นที่อยู่ถาวร)
14. ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า (มาใช้แรงงาน)
15. ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย (เข้ามาหลังจากวันที่ 9 มี.ค. 2519)
16. ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา (เข้ามาหลังจากวันที่ 15 พ.ย. 2520)
17. ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากกัมพูชา
18. ลาวอพยพ

วิธีการสำรวจมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ออกแบบพิมพ์เพื่อใช้ในการสำรวจ (เฉพาะส่วนที่เพิ่มเติม) ทุกหน่วยราชการต้องร่วมกันพิจารณาถึงความต้องการข้อมูลเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 2 สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง จะทำการพัฒนาโปรแกรมเพิ่มเติมและออกแบบรายงานต่าง ๆ โดยให้สำนักทะเบียนทุกแห่งบันทึกข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายและเชื่อมโยงกับส่วนกลาง

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมโดยให้จังหวัด/อำเภอ/สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น ดำเนินการสำรวจและบันทึกรายการเพิ่มเติมในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยให้ใหม่ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ. 2547

สำหรับกลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย (เข้ามาหลังวันที่ 9 มีนาคม 2519) ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา (เข้ามาหลังวันที่ 15 พ.ย.2520) ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากกัมพูชา และกลุ่มลาวอพยพ ยังไม่มีมีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดสถานะเพื่อให้ความคุ้มครองดูแลชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 17 ให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้อาศัยอยู่ในประเทศไทยชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ และอนุญาตให้ออกนอกเขตที่อยู่อาศัยเพื่อไปทำงานตามพระราชบัญญัติการทำงานคนต่างด้าว พ.ศ.2521 รวมถึงกลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่าด้วย

5. ระยะเวลาสถานที่ดำเนินการ

5.1 ดำเนินการสำรวจจัดทำทะเบียนและบันทึกรายการบุคคลที่ไม่มีชื่อและรายการบุคคลตลอดจนกำหนดเลขประจำตัวบุคคล 13 หลัก ไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร (บุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา) จำนวน 200,000 คน ในปีงบประมาณ 2549 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2548) ดำเนินการในพื้นที่ 75 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

5.2 ดำเนินการสำรวจจัดทำทะเบียนและบันทึกรายการบุคคลที่ไม่มีชื่อและรายการบุคคลตลอดจนกำหนดเลขประจำตัวบุคคล 13 หลัก ไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร (กลุ่มบุคคลไร้รากเหง้า กลุ่มบุคคลที่ทำคุณประโยชน์แก่ประเทศไทย กลุ่มแรงงานต่างด้าว และกลุ่มบุคคลต่างด้าวอื่นๆ (คนดั้งเดิม แต่ตกสำรวจและกลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยไว้แล้วแต่ตกสำรวจ) พร้อมจัดทำบัตรประจำตัว จำนวน 800,000 คน ในปีงบประมาณ 2549 (1 ตุลาคม 2548 - 30 กันยายน 2549) ดำเนินการในพื้นที่ 75 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

5.3 ดำเนินการในส่วนที่เป็นชนกลุ่มน้อยที่มีรายการในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรแล้ว จำนวน 500,000 คน พร้อมทั้งจัดทำบัตรประจำตัวตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ.2547 ภายใน 1 ปี (1 ตุลาคม 2548 - 30 กันยายน 2549) ดำเนินการในพื้นที่อำเภอที่ได้รับการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้ว รวม 40 จังหวัด

6. งบประมาณ

6.1 เป็นค่าดำเนินการสำรวจและบันทึกรายการบุคคลที่ไม่มีสถานะทางการทะเบียนราษฎรในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรและจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลผู้ซึ่งไม่มีสถานะทางการทะเบียนกลุ่มผู้เรียนในสถานศึกษาดมยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ในพื้นที่ 75 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ตามแบบและวิธีการที่กำหนด จำนวน 200,000 คน จำนวนเงิน 35,238,000 บาท (สามสิบล้านห้าพันสองแสนสามหมื่นแปดพันบาทถ้วน) ดำเนินงานในปีงบประมาณ 2549 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2548) (ผนวก 1)

/ 6.2 เป็นค่า...

6.2 เป็นคำดำเนินการปรับปรุงและบันทึกเพิ่มเติมรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่าง ๆ รวม 18 กลุ่ม และจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย จำนวน 500,000 คน และเป็นคำสำรวจและบันทึกรายการบุคคลคนต่างด้าวที่ไม่มีสถานะทางการทะเบียนราษฎรและจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลซึ่งไม่มีสถานะทางการทะเบียนกลุ่มอื่นนอกจากผู้เรียนอยู่ในสถานศึกษา ตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ในพื้นที่ 75 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ตามแบบและวิธีการที่กำหนด จำนวน 800,000 คน จำนวนเงิน 152,639,910 บาท (หนึ่งร้อยห้าสิบล้านหกแสนสามหมื่นเก้าพันเก้าร้อยสิบบาทถ้วน) ดำเนินงานในปีงบประมาณ 2549 (ตุลาคม 2548- กันยายน 2549) (หมวด 2)

7. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

7.1 สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

7.2 สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

7.3 สำนักกิจการความมั่นคงภายใน กรมการปกครอง

7.4 จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/อำเภอ/เขต/สำนักทะเบียนทุกแห่ง ที่เกี่ยวข้องตามเป้าหมาย

7.5 หน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 เป็นการแก้ปัญหาให้กับบุคคลที่ไม่มีชื่อและรายการบุคคลให้มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร โดยมีเลขประจำตัว 13 หลัก และมีบัตรประจำตัว เพื่อพิสูจน์และยืนยันบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่และรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน

8.2 รายการในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรจะเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดสถานะของบุคคลได้ชัดเจนและสามารถกำหนดได้ว่าบุคคลใดได้รับสถานะใดในการอาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

8.3 สามารถตรวจสอบพิสูจน์ยืนยันบุคคลได้ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรที่จะทำการเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดและให้สิทธิของบุคคลในด้านต่าง ๆ

8.4 เป็นการป้องกันและปราบปรามการหลบหนีเข้ามาใหม่ของบุคคลต่างด้าวซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากระบบข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร

*****